

## HET VERGRUIZEN VAN NIERSTENEN

In deze folder geeft het Ruwaard van Putten Ziekenhuis u algemene informatie over het vergruizen van nierstenen. Wij adviseren u deze informatie zorgvuldig te lezen. Indien voor u van toepassing zullen aanvullingen en/of wijzigingen op deze algemene informatie altijd door uw behandelend arts aan u worden meegedeeld.

### Algemeen

Uw behandelend arts heeft nierstenen bij u geconstateerd en heeft met u afgesproken, dat deze vergruisd worden met de niersteenvergruizer ESWL (= Extracorporele ShockWave Lithotripsie). In tegenstelling tot andere niersteenvergruizers veroorzaakt dit uiterst moderne apparaat slechts weinig pijn bij de behandeling. Het is een uitwendige behandeling waarbij door schokgolven de nierstenen kapot worden getrild. Wat overblijft zijn kleine steentjes oftewel gruis. Dit gruis plast u later uit.

### Wat zijn nierstenen

Nierstenen zijn hinderlijk en kunnen behoorlijk wat pijn veroorzaken. Een niersteen is een kristal in de urinewegen. Bepaalde stoffen slaan als kristallen neer in urine. Als een kristal groter wordt spreekt men van een niersteen. De niersteen veroorzaakt pijn wanneer deze uit de nieren losraakt en onderweg naar de blaas in de urineleider vast komt te zitten.

Ruwaard van Putten Ziekenhuis  
Ruwaard van Puttenweg 500  
3201 GZ Spijkenisse

T 0181 65 88 88  
E [info@rpz.nl](mailto:info@rpz.nl)  
I [www.rpz.nl](http://www.rpz.nl)



### **Wat zijn de klachten**

Kleine nierstenen geven in de meeste gevallen geen klachten. Grotere nierstenen kunnen een plotseling optredende pijn veroorzaken, meestal in de zij, die soms uitstraalt naar de buik. Sommige mensen krijgen een sterke aandrang om te plassen of te bewegen. In de urine kan bloed zitten of kleine niersteentjes die pijn geven in de urinebuis. Nierstenen kunnen ook leiden tot een urineweginfectie.

### **Zwanger?**

Bij de behandeling wordt gebruik gemaakt van röntgenstraling. Indien u zwanger bent of denkt te zijn, vragen wij u vooraf telefonisch contact op te nemen met uw behandelend arts via de medewerkers van de polikliniek Urologie. Zij zijn op werkdagen van 08.00 – 16.00 uur bereikbaar op telefoonnummer (0181) 65 83 89.

### **Vorbereiding op de behandeling**

De niersteenvergruizing vindt plaats in dagbehandeling.

Voor de behandeling kan plaatsvinden is urine- en bloedonderzoek nodig. Bij het consult met uw behandelend arts krijgt u formulieren mee. Na uw consult gaat u naar het Afnamelaboratorium (begane grond, route 75). Daar levert u de formulieren in

en ontvangt u een potje voor opvang van de urine. Het potje geeft u direct na uw toiletbezoek weer af bij de medewerkers van het Afnamelaboratorium zodat de uitslag ruim op tijd voor uw behandeling bekend is.

Tevens dient u bij het Afnamelaboratorium bloed te laten prikken voor evaluatie van uw nierfunctie.

Tijdens uw bezoek op de polikliniek informeert uw behandelend arts naar eventuele bijzonderheden en stelt een aantal vragen. Vertel uw behandelend arts in ieder geval vóór de behandeling

- of u allergisch bent voor bepaalde medicijnen of materialen.
- welke medicijnen u gebruikt (bijvoorbeeld bloedverdunners of insuline).
- of u maagklachten heeft.
- of u een longziekte, epilepsie of andere aandoening heeft.
- of u een hartafwijking en/of hartgebrek heeft.

Voor de behandeling is het noodzakelijk het gebruik van bepaalde medicijnen tijdelijk te stoppen (o.a. bloedverdunners). Uw behandelend arts zal dit met u bespreken en u adviseren. Neemt u uw medicijnen in ieder geval mee naar het ziekenhuis zodat u deze eventueel na de behandeling kunt innemen.



**Vier (4) uur voor de behandeling mag u niet meer eten en drinken.** Als u diabetes patiënt bent, overlegt u dan met uw internist of huisarts of uw dieet moet worden aangepast.

Bij het consult met uw behandelend arts heeft u een recept meegekregen voor een zetpil (pijnstilling). Deze mag u zelf op de dag van de behandeling, voordat u naar het ziekenhuis gaat, inbrengen.

Wij verzoeken u uw patiëntenkaart mee te nemen op de dag van de behandeling en een lijstje met alle medicijnen die u gebruikt. Wij vragen u deze mee te nemen in de originele verpakking!

Wij adviseren u niet knellende en makkelijk zittende kleding te dragen en geen sieraden te dragen en/of waardevolle spullen mee te nemen naar het ziekenhuis. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor diefstal, vermissing of beschadiging van uw eigendommen.

### **Begeleiding naar huis**

Een paar uur na de behandeling kunt u weer naar huis. In verband met de rustgevende medicatie die u voor de behandeling krijgt, kunt u zich nog wat suf en slaperig voelen. Om die reden mag u na de behandeling niet zelf een voertuig besturen en ook niet alleen

naar huis. U dient zelf uw begeleiding en vervoer naar huis te regelen. Als u geen begeleiding of vervoer naar huis heeft, kan de verpleegkundige een taxi voor u bestellen. De kosten hiervan zijn voor uw eigen rekening.

### **De dag van de behandeling**

Voordat u de behandeling ondergaat, meldt u zich op de afgesproken tijd bij de afdeling Radiologie (begane grond, route 80). Daar wordt eerst een foto gemaakt om te controleren of de ligging en de grootte van de steen niet is veranderd.

Na het maken van de foto meldt u zich op de polikliniek Urologie (begane grond, route 92). Uw behandelend arts zal met u de foto en de op uw situatie specifiek gerichte behandeling bespreken.

Na dit gesprek meldt u zich bij de balie van de afdeling Endoscopie (eerste etage, route 109), waar de vergruizing plaatsvindt.

U gaat op de behandeltafel liggen. Met behulp van röntgendoorlichting of echo wordt de exacte positie van de steen gezocht. Wanneer de juiste plaats is bepaald, krijgt u een soort siliconen kussen tegen uw lichaam. Op het kussen zit een gelei, die in het begin koud aanvoelt.



De gelei zorgt voor een goede geleiding tussen de vergruizer en uw lichaam. Het is belangrijk dat het contact tussen uw lichaam en het kussen zo goed mogelijk is. In het kussen zit een element dat krachtige en gerichte schokgolven veroorzaakt. De schokgolf verplaatst zich naar de nierstenen en vergruist de stenen tot gruis.

De röntgenlaborant vertelt u wanneer het vergruizen begint. Het is belangrijk dat u stil blijft liggen tijdens de behandeling en rustig blijft ademen. Tijdens de behandeling hoort en voelt u tikken. De kracht van de tikken neemt toe tijdens het vergruizen. Dit kan pijnlijk aanvoelen. Als de pijn toeneemt, waarschuwt u dan de röntgenlaborant. De hevigheid van de schokken wordt dan aangepast.

De behandeling duurt ongeveer 40 minuten.

### **Na de behandeling**

Na de behandeling wordt u naar de afdeling gebracht ter observatie. De gruisjes kunnen een koliekachtige pijn geven. Wanneer u geen of nauwelijks pijn meer heeft, kunt u onder begeleiding naar huis. De verpleegkundige zal dit met u bespreken. Gemiddeld is dit anderhalf (1,5) uur na de behandeling.

### **Nazorg**

Wij adviseren u veel te drinken en te bewegen voor een snelle afvoer van het gruis. Forceert u dit echter niet. Het volledig uitplassen van het steengruis kan enkele weken duren.

### **Bijwerkingen**

Het vergruizen van nierstenen is een veilige behandeling. Zoals bij elke behandeling kunnen echter bijwerkingen optreden.

- Lichte koorts is een normaal verschijnsel. Neem contact op met uw behandelend arts als uw temperatuur hoger is dan 38,5°C.
- De vergruiste steen wordt langs natuurlijke weg uitgeplast. Hierdoor kunt u last krijgen van pijn of kramp in uw zij, die uitstraalt naar uw onderbuik (koliekpijn). Na de behandeling krijgt u een recept mee voor pijnstillers.
- Wanneer u pijn heeft adviseren wij u het drinken te beperken tot één (1) liter per dag. Als de pijn hierdoor niet vermindert, neem dan contact op met uw behandelend arts via de medewerkers van de polikliniek Urologie.
- Het steengruis kan de binnenkant van de nier licht beschadigen waardoor uw urine bloed kan bevatten. Dit wordt minder door per dag anderhalf (1,5) à twee (2) liter vocht te drinken.



- Door de schokgolven kan een bloeding ontstaan op uw huid. Dit gaat vanzelf over.

Uw behandelend arts is op werkdagen van 08.00 - 16.00 uur bereikbaar via de medewerkers van de polikliniek Urologie op telefoonnummer (0181) 65 83 89. Buiten deze tijden en/of bij acute situaties kunt u contact opnemen met de Spoedeisende Hulp van het ziekenhuis, telefoonnummer (0181) 65 87 77. Zij zijn 7 dagen per week, 24 uur per dag bereikbaar.

### **Leefregels en adviezen**

Om te voorkomen dat de nierstenen terugkomen geven wij u onderstaand een aantal leefregels en adviezen.

- Drink veel water, tussen twee (2) en drie (3) liter per dag.
- Drink voor het slapen gaan nog wat extra om de urine te verdunnen.
- Wees zuinig met het gebruik van zout en suiker.
- Eet niet te veel vlees.
- Eet regelmatig citrusvruchten.
- Beperk het eten van groene bladgroenten, rabarber, chocolade, cola, thee en noten.

Hierdoor zorgt u ervoor, dat uw urine niet te geconcentreerd (en donker) wordt en ver-

kleint u de kans op terugkeer van nierstenen.

### **Controle**

Ongeveer twee (2) weken na de behandeling komt u op controle bij uw behandelend arts. Een half uur voorafgaand aan deze afspraak, meldt u zich bij de afdeling Radiologie (begane grond, route 80). Daar wordt een controlefoto gemaakt aan de hand waarvan uw behandelend arts kan beoordelen of de behandeling succesvol is geweest.

Met name bij grotere stenen komt het voor, dat de steen niet volledig is vergruisd. Een herhaling van de behandeling kan dan noodzakelijk zijn.

### **Verhinderung**

Als u door ziekte of om een andere reden verhinderd bent en uw afspraak niet kunt nakomen, meldt u dit dan zo spoedig mogelijk bij de medewerkers van de polikliniek Urologie. Zij zijn op werkdagen van 08.00 – 16.00 uur bereikbaar op telefoonnummer (0181) 65 83 89. In uw plaats kan dan een andere patiënt worden geholpen.



**Tot slot**

Mocht u na het lezen van deze algemene informatiefolder nog vragen hebben, stelt u die dan gerust aan uw behandelend arts of de medewerkers van de polikliniek Urologie.

In het Ruwaard van Putten Ziekenhuis werken wij continue aan verbetering van de kwaliteit van onze zorg. Indien u in het kader van deze behandeling suggesties heeft, geeft u dit dan aan bij uw bezoek of per mail naar [ESWL@rpz.nl](mailto:ESWL@rpz.nl).

